ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5634 — ՕԳՈՍՏՈՍ 3/16 1904 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 4 ՀԷՄՇԻՒԼ, ԱԽԸՐ 1322 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5634

درعلیه‌ده غازه‌لنمه‌سی ایچون آره‌وك اداره‌خانه‌سنه مراجعت اولنمالیدر

Նամակ կամ արեւ k գրուիւն պէտք k ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժնեորդաց կը վերադրի

Մաքուցմանց համար պէտք k դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Դպրոցական տարուերի հանդէսներուն շարքը փակեց Կեդրոնական Վարժարանը իր եօթը չրջանաւարտներուն գիւտութեանց կամ դպրութեանց Պատուոյ վկայականներուն բաշխումովը, որ ընդհանուր գոհունակութեամբ ազդուեցաւ։ Այդ կրթական հանդէսը իր պարզութեամբ մէկ նըշանակալից էր, վասն զի մէջտեղ կը հաներ Դալաթիոյ Ինամակալութեան վեց—եօթը տարիներու մեղուական հոգածութեան արդիւնքը ինչպէս նաեւ ուսուցչական մարմնին եւ աշակերտներուն խղճամիտ ու յարատեւ աշխատութեանց երախայրիքը։

Ամէն անգամ որ ներկայ գտնուեցան կեդրոնականի քննութիւններուն, մտքէն եւ իրական կերպով դաղափար կը մղեին լեզուներու, գիտութեանց ու դպրութեանց իւրաքանչիւրին համար տարուած խնամքին վրայ, եւ անկեղծ չնորհաւորութիւններ յայտնեցին։ Իրենց հնգամեայ չրջանը աւարտող ուսանողներուն կարողութիւնը բուն իսկ այդ քննութեանց միջոցին էր որ երեւան եկաւ, որ տեւեց երկու չաբաթի չափ, ամէն մէկ օր յատկացուած ըլլալով այս կամ այն ճիւղին։ Այնպէս որ, անցեալ հինգշաբթի օրուան հանդէսը պակասում էր այդ աշխատութեանց, թէեւ երեք ընթացաւարտներու արտասանած ուսարական ճառերը, երեք լեզուներով, ի յայտ բերին անոնց հմտութեան ասպարէզը այդ լեզուներուն մէջ, ինչպէս նաեւ գրելու կարողութիւնը։

Խնամակալութեան տեղեկագիրը, որ մեծապէս կը տարբերէր կրթական ուրիշ հանդէսներու մէջ կարդացուած տեղեկագիրներէն յատկ պատկերացումն էր այդ պատուակալ մարմինին կազմութենէն մինչեւ այսօր Կեդրոնական վարժարանին քալ ու քալ կատարած յառաջդիմութիւնը։ Մէթոտիկ կերպով կը ներկայացնէր իւրաքանչիւր տարուան աշակերտաց թիւը որ տարէ տարի աւելցած է՝ 1903–1904ին հասնելով 101 ի, դասաւանդուած նիւթական վիճակը եւ այլն։ — «Խնամակալութիւն, — կ'ըսէ տեղեկագիրը, — իր պաշտօնավարութեան առաջին օրէն սկսեալ մասնաւոր խնամք տարաւ նաեւ Դալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կալուածոց բարւոք մատակարարութեան, քաջ գիտակցելով թէ այդ հաւաքից յաւելմամբ է որ կարելի պիտի ըլար կեդրոնական վարժարանի յարատեւութիւնն ապահովել։ Նոյնպէս ծախքերն ըստ կարելւոյն չափաւորելու ջանք չխնայից։ Նախորդ չրջանի մէջ կեդրոնական վարժարանի աւարտեցող վճարուած թոշակները կարելւոյ համեմատութեամբ մը դեղուցան, որպէս զի պայծառ եղար 21 առաջնակարգ աւարտիչներու խումբ մը ունենալ 76 ոսկի ամսաթոշակով։ Փալալ կեդր. Նախակրթարանին, իր 4 մնայուն եւ 9 այցելու աւարտիչներուն համար կը վճարուի ամսական 30 ոսկի»։ Ուրեմն, կեդրոնական վարժարանիս ունեցած աշակերտներուն ուսուցչութեան կը վճարուի ամսական 106 ոսկի, ինչ որ արհամարհելի գումար մը չէ բաղդատմամբ մեր ուրիշ դպրոցներուն պակասութիւններուն։ Միայն թէ, Դալաթիոյ եկեղեցապատկան հասոյթներէն կը հոգացուի մեծ մասամբ, այդ գումարը, աշակերտներուն փոքր մէկ մասը միայն թոշակաւոր ըլլալուն պատճառով։ Ուսկից կը հետեւի թէ, ունեւոր դասակարգի տղաքիչ կը յաճախեն կեդր. վարժարան, պարզապէս մը զոր Ս. Պատրիարքն ալ չնչեց իր բանախօսութեան մէջ, հրաւիրելով հարուստ ծնողքներու ուշադրութիւնը եւ յորդորելով զանոնք՝ աւելի տաք վերաբերում մը ունենալ կեդրոնական Վարժարանին նկատմամբ։

Եւ արդարեւ, այդ դպրոցական կարեւոր հաստատութեան ուսած արդիւնքը, եօթը չրջանաւարտներուն կարողութիւնը եւ անոնց յաջողներու պատրաստութեան համար յաւատեղ ջանքը, որոնք յայտնապէս գնահատուեցան, համակրութեան նոր հասանք մը ստեղծելու պիտի նպաստեն դէպի Կեդրոնական Վարժարանը, նիւթական ոլորտցութեան պէտքն ալ մոռցնել չտալով։ Տ. Ա.

«ԿԵՆԴԱՆԻ ՄԵՌԵԱԼՆԵՐ»

Այս վերնագրով՝ ուշագրաւ տեսութիւն մը կը յիշեմ, 1893ի Մասիս երգուն մէջ, Գրիգոր Զօհրապի կուռ գրչէն արտադրուած, որ Եւրոպայի մէջ նոյն միջոցներուն մեռնող տարբեր Հայու մը ինքնութիւնը երեւան կը բերէր, դասնութեամբ չեշտելով թէ այդ անձը, իր ամբողջ կեանքին մէջ իսկապէս կենդանի-մեռեալ մը եղած էր մեզի համար, եւ վերջին վայրկեաններուն՝ օտար հաստատութեան մը կտակած էր իր վիթխարի հարստութիւնը։

Անկէ առաջ, անշուշտ ա՛ր ոք մոռցած էր նաեւ նմանօրինակ քանի մը պարագաներ, հնդկահայ մեծատարածներու անճիտ անհետացումէն սկսեալ մինչեւ աւելի նորերը, որոնց մասնաւոր պատճառն միայն կ'ի մտաբերէ գոյութիւնին, եւ ա՛յն ալ՝ արհամարհած յիշատակ մը ձգելու համար մեզի։

Բարեբախտաբար չատ ցանցառ են այսպիսիները։ Առաւելապէս եւ արեւելեան տարբերակներ հաստատած ազգային ներ կրցած են անոնպարտ պահել դէթ գլխաւոր յատկանիշներն իրենց ծննդավայրի բարքերուն ու ոգի մնալ պատնական լեռ-նաւատորին։ Շատ տեղեր մէկմէկ մատուռ ալ չկտուած են անոնք։ Նոյն իսկ յաճախ դրամական կարեւոր նպաստներ կը ղրկեն իրենց երկրի եկեղեցիին ու վարժարաններուն։ Սակայն իմ լսածներս՝ օրինա՛կ Պոթամի ու Բրօվիսի մէջ դանուող Խարբերդցի եւ Բերրիցի պանդուխտները։ Կրօնատնային ըմբռնումներու այս գեղեցիկ պանպանումէն զատ, չանսիրութեան եւ ուշիմութեան կողմէն եւս հայ տարրը յաղթած է տիրանալ արժանաւոր հմտարամի մը։ Գրիգոր Զօհրապի խուզերէն մինչեւ գիտական հեղինակաւոր չրջանակներու մէջ, ցոյց տալով ցեղային գնահատելի ընդունակութեանց անհերքելի նմոյշներ։

Անոնցմէ ոմանք կը վերադառնան, արենատական փոլուն ապարէզ մը սկզբնաւորելու հոգ. տեղ, կամ ուսումնական հաստատութեանց մէջէն իւրացուցած բազմակողմանի զարգացումով օգտակար դառնալու մեր համատարածներուն։ Մենք մեր մասին քաղաքերէն տարով, տարի ունեցած ենք ներկայացնելու իրենցմէ քանիները, Աւեւելքի մէջ։

Ընդհանուր առումով, գերազանցօրէն պատուաբեր պարագաներ են ասոնք։ Բայց ասիկա պատճառ մը չէ որ անոնցմէ անցեալ հակադիր երեւութները օտարացած մերոյներուն։ Կարեւոր կենտրոնական խնդիրը միշտ մեր աչքէն առկայ է եւ վերի օրինակներու նորանոր կրկնութիւններն ալ չեն որ կը պակսին։ Բազդատաբար ա՛ր ոք ալ ցանցառ ըլլան եւ հազուադէպ, սոսնք կը ցուցնեն թէ օտարամոլութեան սխալաւոր արամադրութիւնը միշտ կայ ու կը մնայ։

Մամուլը ջանքերէ դատափուռուներ չէ՛ խնայած այս տեսակ ամէն առիթներու, նոյն իսկ ծանր վնասներ կրելէ առաջ Նաւակին։

Արդ՝ Ժան-Պաթիսթ, հնդկական ուխտամանկ դէմք մը առած, իսկոյն նըշմարած էր թէ Պրիւէլի մարդիկը բոլորովին կ'անգիտանային այդ խարակին գոյութիւնը։

Ուստի Ժան-Պաթիսթ իր նաւակին գրնոցքը մեղմացուցած էր, ի մեծ զարմացում թիավարիկներուն, գիտնալով որ այդ ոգեղը հասնելով, առաջնութիւն ունեցողին։ Հիմա Ժան-Պաթիսթի նաւակն էր որ ներդրդ մնացած էր։

Նեղ ու դժուարին ոգեղ մը կար, զոր ամէն լաւ նաւագ կը ճանչնար եւ որմէ պէտք էր զգուշանալ։ Նաւանդաքի ամբարտակին հարիւր մէթր հեռուն, ծոցին մէջ, անդրին ժայռ մը կը ցցուէր՝ ջուրին տակ ծածկուած. հոս տեղ ծայր կուտար ճշմարիտ պատնէշ մը, զոր տէջը չէր կըրնար տեսնել, ջուրի մակերեսէն մէկ մէթր վար ըլլալով։

Ո՛վ որ զգուշութիւն չընէր, անպատճառ կ'իմար այդ անտեսանելի գագաթին վրայ, նոյն իսկ ծանր վնասներ կրելէ առաջ Նաւակին։

Արդ՝ Ժան-Պաթիսթ, հնդկական ուխտամանկ դէմք մը առած, իսկոյն նըշմարած էր թէ Պրիւէլի մարդիկը բոլորովին կ'անգիտանային այդ խարակին գոյութիւնը։

Ուստի Ժան-Պաթիսթ իր նաւակին գրնոցքը մեղմացուցած էր, ի մեծ զարմացում թիավարիկներուն, գիտնալով որ այդ ոգեղը հասնելով, առաջնութիւն ունեցողին։ Հիմա Ժան-Պաթիսթի նաւակն էր որ ներդրդ մնացած էր։

Նեղ ու դժուարին ոգեղ մը կար, զոր ամէն լաւ նաւագ կը ճանչնար եւ որմէ պէտք էր զգուշանալ։ Նաւանդաքի ամբարտակին հարիւր մէթր հեռուն, ծոցին մէջ, անդրին ժայռ մը կը ցցուէր՝ ջուրին տակ ծածկուած. հոս տեղ ծայր կուտար ճշմարիտ պատնէշ մը, զոր տէջը չէր կըրնար տեսնել, ջուրի մակերեսէն մէկ մէթր վար ըլլալով։

Ո՛վ որ զգուշութիւն չընէր, անպատճառ կ'իմար այդ անտեսանելի գագաթին

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (13)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՆՕՏԱՐԻՆ ԴՂԵԱԿԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ՔՈՒԷՍԹՈՂ ՍԷՐԸ

Ռ.

ՄՆԱՑ ԲԱՐՈՎ, ՍԷՐ

Մովեղէն եկած խրախուսանքի ձայներ ուժ ասին մրցակիցներուն կոթովին եւ նոր եռանդով մը ոգեւորեցին զանոնք։ Սկսան ալիքները ձաղկել Թեւեակներով։

— Ամենքիդ մէկէն ուժերիդ, ջանքերիդ մի խնայէք, որովհետեւ մեր եռուէն կը հասնին, ըսաւ ղեկին դլուխը գտնուող մարդը։

Ու ընդհանուր ջանք մը եղաւ։ Տասներկու թիավարիկները, քրտինքով թաթաուած, դէմքերնին կծկուած, չենչապտ, յանկարծական ճիգ մը ըրին։ Նաւակը ասոսաց հարթ սփռոցին վրայ, բայց ակներեւ էր թէ ընդհատ ու ընդհատ ընթացքով մը կը յառաջնար։

Ամպրդ, անպպ եւ ղղանգական բան մը կար իր յառաջխաղացումին մէջ։

Իր եռեւ կը սուրային երկու մրցակիցները, իրենց հեռաւորութիւնը նուազեցնելով ու հասնելով առաջնութիւն ունեցողին։ Հիմա Ժան-Պաթիսթի նաւակն էր որ ներդրդ մնացած էր։

Նեղ ու դժուարին անցք մը կար, զոր ամէն լաւ նաւագ կը ճանչնար եւ որմէ պէտք էր զգուշանալ։ Նաւանդաքի ամբարտակին հարիւր մէթր հեռուն, ծոցին մէջ, անդրին ժայռ մը կը ցցուէր՝ ջուրին տակ ծածկուած. հոս տեղ ծայր կուտար ճշմարիտ պատնէշ մը, զոր տէջը չէր կըրնար տեսնել, ջուրի մակերեսէն մէկ մէթր վար ըլլալով։

Ո՛վ որ զգուշութիւն չընէր, անպատճառ կ'իմար այդ անտեսանելի գագաթին

գրեալ հանդէպ, իսկ թէ լուրջ ձեռնարկներ, ինչպէս ազդեցութիւններ գործադրուած են արտաքսման մեր հոգեւոր հովիւներուն կողմէ։ — Ընթերցողը կրնայ դիտել եւ դատել։

*** Այս խորհրդածութիւններ նորօգուեցան մաքիս մէջ, Արեւելքի 5606 թիւէն իմանալով հետեւեալ իրողութիւնը, որ իր տեսակին մէջ՝ այժ ՀԷական անակնկալ մը է ներքին գաւառներու համար ընդհանրապէս, եւ Տիրապէտիրի համար՝ մասնաւորապէս, — «Ամերիկեան Պորտ Ընկերութեան քարտուղարին մէկ նամակէն կ'իմացաք թէ՝ Պէպէի ասատուած բանական վարժարանի աշակերտներէն Տիրապէտիրցի Ա. էֆ. Սահակեան, որ Ամերիկայի Եաւնքրոս քաղաքին քաղաքապետն եղած է երբեմն, վերջերս հոն մեռնելով, իր բոլոր ստացուածքը 80,000 ոսկիէ աւելի, Ամերիկեան Պորտին թողած է կտակով»։

Անհատական մարդ մը ալ, որուն ասնուն իսկ լսած չէինք, այսքան տարիներէ ի վեր, եւ որուն գոյութեան կը տեղեկանանք իր մահուան ու եզական կտակին տարիով։

Մէկ է այդ անձնուրաբերութիւնը, դիրքի եւ հարստութեան ա՛յդքան բարձր համեմատութեանց տիրացած։ Տիրապէտիրցին իրմով հպա՛ռ պիտի զգար ինքզինքը, եւ իր անունը պիտի գեղեցուէր ցեղային տիպարներու այն աչքառու շարքին մէջ, որու պատկանողները, թէ՛ հոս եւ թէ ուրիշ կողմեր հռոմատուած, կը վայելեն հանրութեան պատկառանքը։ Ափսո՛ս, սակայն, «կենդանի-մեռեալ» մըն էր ան իր ծննդավայրին համար. իր պաշտօնական ու նիւթական բարգացումները՝ փոխանակ իր ծնած քաղաքը լիշեցնելու, փոխանակ իր մը կերպուած եկեղեցիին եւ անոր կուլը զանուող հմտամ վարժարանին ի նպաստ օգնութեան ո՛ւ եւ է կերպ թելադրելու, ընդհակառակը, ա՛լ աւելի խորասուզած են զինքը օտարցումի անդունդին խորքը։ Իսկ իր կտակը կուգայ վերջնապէս հաստատել բարոյական մահացումն ալ, մոռցումի թանձր քող մը քաշելով իր յիշատակին վրայ։

Աւելորդ է ըսել թէ ա՛յ ոք կրնար մեղադրել զինքը օտար հաստատութեան մը դիւթիչ ու հրապուրիչ վայրը, Մարթ-Բուսթեան հրապուրիչները ըմբռնելու։ Մէթթ ընդ մէթթ երդ մը—որ հոս Վերարի մը կամ Շարլէի մը գլուխ-գործոցներուն չափ անուշ կը հնչէ—օդին մէջ կը բարձրանայ, ելեալ ուրիշ մը անոր կը յաջորդէ եւ կ'երթայ արձագանգ տալ հեռուն, չատ հեռուն...

Ժամերը կ'անցնին, օդը զովացած է, երաժշտութիւնը կը կասի, զբօսաշրջիկները կը մեկնին տակաւ, նաւակները կը սկսին վերադառնալ։ Մա՛նաւ ալ կ'ուղղենք մեր մակոյկը դէպ ի Վերին-Լաստիր. ուրի՞ զրկած համրայ ունինք դեռ...

Հիմա լուսինը յաջորդած է արեւուն, եւ իր արծաթ լոյսը կը ցոլէ, որուն տակ վէճավեան ջուրերը կը փայլին, նոր փայլ մը ալ ուեւցնելով այս մոգական գեղեցկութեանց վրայ։ Լեռները, բլուրները մթութեան մէջ կ'աղօտանան, մեր նաւակին թիերուն ձայնն ալ, չկայ փոքրիկ չչուկ մը։ լռութիւնը ըսկրած է տիրապետել։

Եւ այդ խորհրդաւոր ու դիւթական լռութեան մէջ, ի տես բնութեան հրաշալիքներուն, մարդ կը մտածեմ, մարդ հոլին ունէ հոգ, ամէն մտածում, մարդ ալ երանութեան նոր աչխարհ մը կը փնտռտէ՝ ուր ցաւ գոյութիւն չունի, ուր տառապանքը չի կրծեր դժբախտ մարդկութեան սիրտը։ հոն կը կրէ անբացատրելի տենչ մը, այս հրաշագեղ վայրերէն չդժտնելու, եւ ժամերով զանոնք վա՛յելելու մտքով մը կը դայ։

ՊՍԱԿ ԱՆՈՒՐՋԵԱՆ

Եէնիգիւղ

ՏԱԿՍԱՔԸ

(ԱԻԱՆԴԱՎԷՊ)

Ժլաս հարուստներուն

Սթրազպուրկ քաղաքին մէջ կ'ապրէր Ռոսոլֆ անուն տակառագործ մը, որ հակառակ տնային հարստութիւն մը գիւղած ըլլալուն, դեռ կը բանեցնէր իր արհեստը։ Շաբաթ կը տեսնուէր իր գործատուներուն մէջեւ, որոնց օրինակ կը հանդիսանար ուշխատութեան։ Իր այս գործունէութիւնը սակայն դժբաղդաբար, հարստութիւն դիզելու տենչէն ներշնչուած էր լոկ, որովհետեւ ընկերաց ու ժլատ էր Ռոսոլֆ, ու աղքատներուն համար ալ չափազանց կոչտ։

Օր մը, տաղձարանին դուռին առջեւ, տակառ մը լմնցնելու պահուն, կոլ գալ կ'ուզի կին մը, ծաղկաթ դեռ, բայց այնքան հոսած, այնքան գունատած, որ լիսուն տարեկանէն աւելի պիտի ըսէիր։ Ոտքերը կապուած էին ճամբուն կոպիճներէն, դէմքը արեւէն տրած ու անդամները խանձելէն ցաւած։ «Բարի պարոն, կ'ըսէ Ռոսոլֆին, կարելի՞ է խեղճ ճամբորդուհիի մը վրայ։ Ինձի գուլաթ մը ջուր տուր միայն. ծարաւի եմ։ — Դեռը դէմն է, բարօրեն կը պատասխանէ տակառագործը։ Կ'արժէ՞ որ գործերս թողում՝ թշուառական մուրացկան կին մը զուլաթցնելու համար։ — Դուք անհնգիտա ըլլալու պէտք չունիք։ Ձեր գործատուներն մէկը կանչեցէք — Մէկը տեղն պիտի չերեայ, կը պատասխանէ Ռոսոլֆ։ Եթէ դատարկապատ մը հիւսարիւն, ամէն մարդ պիտի ըսէր։ Ռոսոլֆի տակառագործը ձրի աւելիք խըսմելիք կատաղ եղեր։ Ու տասնս պանդոկէ մը դէշ պիտի ըլար։ Օ՛ն բանդ գնա, ու դիս հանգիստ ձգէ։ — Վատ հարուստ, կըսէ օտարականին, դարլոյթի նայուածքներ արձակելով Ռոսոլֆին վրայ։ արժանաւոր պատիժ որոշելու համար պէտք եղած կարողութիւնը ինձի տրուած ըլլալուն չնորհակալութիւնս կը յայտնեմ երկնքի։ Հետեւեալ ոգեկարկ բաւական է քեզ օձի նման սողացնել կամ բուի պէս թրռնչիլ։ Դուք ամենեւին ուրիշ ինչպէս նմաններուդ, տնանկ ալ քեզի, սխալիդ ճանչցնել տալով։ Դուն կիսթիլ մը ջուրը զլացար։ Անանկ չէ՞։ Ես ալ քեզ կը դատապարտեմ այդ լմնցուցած տակառդ ջուրով լեցնելու...։»

Այս խօսքերէն յետոյ օտարականին ներեւութացաւ, առանց դիտցուելու տակաւ թէ ա՛ւրկէ անցած էր։

Ռոսոլֆ նախ փորձեց երբեք չգործադրել այդ վնասը։ Բայց ետքը, անդիմադրելի ուժ մը մղուած, տակառը ուսերուն վրայ, չակուեցաւ դէպի Ռէն, ուր ընկղմեց լեցնելու համար։ Ժամանակ մը թաղուէ յետոյ, երբ կատարեալ պարապ ու չոր ելաւ, ա՛րէսի ապչեցաւ մեր ժլատ հարուստը։ Շատ անգամ ներ Ռէնի մէջ խորասուզեց տակառը, սակայն ալիքները չուրջը եռալով ներս չէին մտներ։ Ռոսոլֆի, վախէն գլուխս ու յուսահատ, ասուն կը դառնայ, քիչ մը դրամ կ'առնէ, ու առանց, կընկանը բան մը ըսելու, դաւնկեն ալ չը համբարձած, կ'երթայ գտնել գեռ մը, ուրկէ ջուր առնել ներելի ըլլար իրեն։ Ու չի յաջողիր։ Առաւելներուն, գեռերուն հեղեղներուն մէջ միշտ իր տակառը չոր կը մնար։

Այն տեսն Ռոսոլֆ կը սարսռալի կուրծքը ծեծելով գալիս։

«Սատան իմ քեզ չատ նախատած ըլլալու եմ։ Պէտք է որ լորդ տրցունքներով քաւեմ տառապանքները դժբախտներուն, որոնց օգնութիւն ընել մերժեցի։ Եթէ ես տանց ազատանքը չընդունեցի, դուն իմինս մի մերժեր, Տէր։ Դեռ զիս ապագայոյս, ալ թէ անցեալս։ Ընդունէ զիս գթութեամբ։ Հանէ հաւանիլ խոստումիս՝ զոր քեզի կը ներկայացնեմ, տակէ եռաքը տղորման ու դթած ըլլալու համար։»

Այս բառերը արտասանած պահուն, Ռոսոլֆ արցունք մը պատթեց աչքերէն, ղղլաւմի մնակ արցունքը, որ տակառին մէջ իյնալով ամբողջապէս լեցուց դայն։

Թարգմ. Մ. ԻՍՊԻՐԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՔՂԻ, 20 Յուլիս

Տեղս այս երկսեռ վարժարանաց տարեկան քննութիւնները սկսան ամսոյս 6ին եւ տեւեցին հինգ օրեր։ Բացի իւրաքանչիւր դասի համար որոշուած քննիչներէ, ամէն օր Հոգաբարձութիւնը, ծնողքներ եւ կրթասէր ազգայիններ փոխ. առաջնորդ Տ. Երեւանդ Վրդ.ի նախագահութեան ներքեւ միշտ ներկայ գտնուեցան աղջկանց եւ աղոց քննութիւններուն, որոնք առնուազն ամէն առարկայի մէջ իրենց ցոյց տուած յաջողութեամբ գոհացուցին քննիչներն ու ներկաները։

Ամսոյս 7ին աղջկանց քննութիւնները աւարտելուն՝ մրցանակաբաշխութիւնը կատարուեցաւ ի ներկայութեան տիկիններու եւ ուսուցչուհեաց, իսկ արտասանութիւնները Ս. Մաքսիմեան վարժարանի տարեվերջի եւ մրցանակաբաշխութեան հանդէսը փոխուելն կերպով կատարուեցաւ ամսոյս 11ին, կիրակի օր, տեղւոյս մէջ։ Ներկայ էին կառավարական պաշտօնեաներու մեծ մասը, զինուորական դասակարգը, Թուրք երեւելիներ, երեւելի ազգայիններ, հայ բողոքականներ եւ խուռն բազմութիւն մը ժողովրդեան, այնպէս որ վարժարանի դասարանը սրահը ասեղ ձգելու չափ տեղ մնացած չէր ու շատեր սարսռալուն էին պատուհաններու եւ դռներու մէջ սեղմուելով, ամենք ալ դասարանները ու դուրսը սպասել։

Հանդէսը բացուեցաւ Համբարձ քայլերգով զոր երգեցին տղաքներու եւ օրիորդներու խումբերու։ Վեհ. Կայսեր ձօնուած Թուրքերէն ատանաւորի մը յետոյ, զոր արտասանեց Դ. դասարանէն տղայ մը, Զ. եւ Ե. կարգերէն աշակերտներ հրապարակաւ քննուեցան Թուրքերէն լեզուի, օսմ. պատմութեան, փիլոսոփայի, Թուրքութեան եւ աշխարհագրութեան մէջ. հարցումներու մեծ մասը ուղղեցին միլազիմ Մաւլուսի եւ Էլբէկի էֆ.ներ, որոնց յաջողակ կերպով պատասխանեցին աշակերտները։

Քննութենէն յետոյ սկսաւ հանդէսը։ Հայերէն եւ Թուրքերէն մաքուր արտասանութիւններ ըրին աղաք՝ հայերէն եւ Թուրքերէն երգերու ընդմիջմամբ. փոխառաջնորդ հայրը բանախօսելով՝ բացատրեց ուսման կարեւորութիւնը եւ օր օրէ աւելի բարձր ու խնամքով կրթութեան մը պէտք ունենալիս։ Ի վերջոյ Վեհ. Կայսեր արիւնաւորութեան համար բարեմաղթութիւններ ըրաւ։ Ի բացակայութեան Գայմագամ պէյի, որ հիւանդութեան պատճառաւ իրեն փոխանորդ կարգած էր մամիւրիի Մահմամէտ Շերիֆի էֆ.ն, ոտքի ելլելով գոչեց վարժարանին յառաջդիմութիւնը, եւ դարձեալ Վեհ. Կայսեր ուղղեալ բարեմաղթութիւնն ի ներ։ Պարիկ դաղարի մը միջոցին, հրաւիրեալներ օշարակով պատուասիրուելէ ետքաջ, մրցանակաբաշխութիւնը կատարուեցաւ եւ քսանէ աւելի յառաջադիմ տղոց գիրքեր արուեցան։

Սիրուն տակնկալ մը եղաւ թաթարմա նստարին նաւակը ծովեզերք կը բերուէր, նաւաձիգի մը կողմէ քշուած։

Ժան-Պաթիսթ ու իր ընկերները ուղղակի վազեցին դարձի տան բարձրաւանդակը, ուր կը գտնուէր Հաւրի Կիւլան, որ իր չնորհաւորութիւնները չխնայեց բրնաս։ Զովացուցիչ ըմպելիներ հրամցնել տալէ յետոյ անոնց, Ժան-Պաթիսթը ու իր ընկերը վար դրաս։ Առաջատանաւերու մրցման պիտի մասնակցէին անոնք։

Այս մրցումը տեղի ունեցաւ Թիավարութեան մրցումէն ժամ մը յետոյ, մինչ տեղատուութիւնը երեւան հանած էր խարակներու գլուխները, որոնք ցցուած էին ճամբուն վրայ։

Ճշմարիտ տակնկալ մը եղաւ հանրութեան համար, երբ վարկլագեղ foprան, վեց օր առաջ Լէկէն բերել տրուած, եւ կաւ չարաւեցաւ արձանագրուած վեց մրցակիցներուն միջեւ։

Նոյն ինքն Հաւրի Կիւլան կը կատարէր, ինչ որ աննշան հրապոյր մը չէր կատարուած մրցումին մէջ։

(Շարունակելի)

մա նստարին նաւակը ծովեզերք կը բերուէր, նաւաձիգի մը կողմէ քշուած։

Ժան-Պաթիսթ ու իր ընկերները ուղղակի վազեցին դարձի տան բարձրաւանդակը, ուր կը գտնուէր Հաւրի Կիւլան, որ իր չնորհաւորութիւնները չխնայեց բրնաս։ Զովացուցիչ ըմպելիներ հրամցնել տալէ յետոյ անոնց, Ժան-Պաթիսթը ու իր ընկերը վար դրաս։ Առաջատանաւերու մրցման պիտի մասնակցէին անոնք։

Այս մրցումը տեղի ունեցաւ Թիավարութեան մրցումէն ժամ մը յետոյ, մինչ տեղատուութիւնը երեւան հանած էր խարակներու գլուխները, որոնք ցցուած էին ճամբուն վրայ։

Ճշմարիտ տակնկալ մը եղաւ հանրութեան համար, երբ վարկլագեղ foprան, վեց օր առաջ Լէկէն բերել տրուած, եւ կաւ չարաւեցաւ արձանագրուած վեց մրցակիցներուն միջեւ։

Նոյն ինքն Հաւրի Կիւլան կը կատարէր, ինչ որ աննշան հրապոյր մը չէր կատարուած մրցումին մէջ։

քերէն լեղուով այն բարոյալից կառավարութիւնը (Բալանի պիր օղլու) զոր յապտակս պարտաւոր էր Աւանս էֆ. Քալքերեանի եւ բարձրագոյն կարգի սշակերտներէն Պարոնյաք Ցակոբ Սէֆերեան, Վահրամ Քալքերեանի, Արամ Սիրանեան, Պաղտասար Քիւրճեան եւ Մարարիոս Տ. Խաչատուրեան ներկայացուցին յօղուութեամբ, բուն ծափահարութեանց արժանանալով։

Հանդէսը փակուեցաւ Թուրքերէն եռասվ մը զոր կարդաց Զ. Կարգի աշակերտներէն Պ. Եւլանդ Ճրճայեան, ուր ուսման եւ գիտութեան օգուտները բացատրուած ու վեհ. Կայսր գահակալութենէն է վեր Օսմանեան երկիրներու մէջ տեղի ունեցած լուսոդիմութիւնները թուուած էր։

Երկուք ու կէս ժամ տեւեց հանդէսը եւ շատ հաճելի տպաւորութեան մը տակ մեկնեցան ներկաները, որոնցմէ շատեր իրենց խնդակցութիւնը եւ չնչահակութիւնը յայտնեցին ուսուցիչներուն եւ հոգաբարձութեան, վարժարանը տպպէս փայլուն վիճակի մը հասցնելուն համար։

ՅՈՎՍԷՓ ԹԷՐԶԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՋԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Մանրուրեայ վիճակը.— Վերջին հեռագիրներուն բնագրատոյթիւնը.— Ցառաջիկայ ծանր դէպքերը։

Բարիզ, 11 օգոստոս.— Մաքսն հեռեւեալ հեռագիրը ստացած է Բերլին-պարկի իր թղթակցէն.— «Ռուս իշխ ընդհանուր սպայակոյտին մէջ չատ կը խօսուի Բաւրթաթքէն զօրավարին վերջին հեռագրին վրայ։ Ասկէ կը հետեւի թէ Ճաքոնները, յանախ կրկնուած ծրագրի մը համաձայն, Լիաօ-Եանկի առնէ անշարժ կեցած, այն վայրկեանին երբ կը սպասուէր որ յարձակում կատարէն, այն տեսակ չարժում մը պիտի ընեն, որուն ինչ բլլալը քանի մը օրէն պիտի հասկցուի։ Ճաքոնները հրացանաձգութիւնը, Մուքտէրի հիւսիսային կողմը, զոր Բաւրթաթքէն կը տեղեկագրէ, Սայոցի համբուն վրայ՝ Լիաօ-Եանկի հիւսիսային կողմը բազմաթիւ զինուորներու չարժումները ծանուցանող մանուր հեռագիրներ, քանի՛ չարս ժամ առաջ ստացած հեռագրիս մէջ լրտուած Բաւրթաթքէի տեղեկագրութիւնը, Հայ-Զէնկի արեւմտեան կողմէն դէպ ի Նիու-Զուանկ յառաջխաղացութիւնը, զոր Բաւրթաթքէն յանդուգն կը գտնէ, կ'ապացուցանեն որ ետ թէ կեդրոնին մէջ ճաքոնական բանակը իր դիրքերուն վրայ մնայ, նաեւ ալ թերը հիւսիսային կողմը եւ ձախ թեւն ալ, հարաւային, այդ պարագան ճաքոնները դարձեալ տեսակ մը ցոյց կու տայ, որուն նպատակը հասնելու — դէ՛ր ը է։ Այս մասին երկկոսան հեռագիրս հաստատելէ զատ՝ ուրիշ բան մը չեմ կրնար ընել եւ նորէն ձեր ուշադրութիւնը հրաւիրել Օքսա զօրավարին բանակին վրայ, որ կը չարսի Սէ-լա չէնէն մինչեւ Ի.-Բէօ, Հայ-Զէնկէն անցնելով եւ դէպ ի արեւմուտք երթալով, Ի.-Բէօի ու երկաթուղիին մէջտեղը։ Ինչպէս Բաւրթաթքէն զօրավարը պատմեր էր ուսական ձախ թեւին վրայ յարձակիլ Լիաօ-Եանկի եւ Մուքտէի մէջտեղը, Օքսա ալ, դէպ ի արեւմուտք ելթալով, երկաթուղիին երկոյթը, պիտի յարձակի ալ թեւին վրայ։ Լիաօ-Եանկէն Ռուսի Սլոլոյ ուղղուած մասնաւոր հեռագիր մը, օգոստոս 8 Թուականի վ, այդ մասին բան կասկած չի թողուր։ Այդ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ ճաքոնները անհնարաւոր են հարաւային կողմի ռուսական զօրութեանց առջեւ, բայց անանց ալ կողին չարչը կը դառնան, Ի.-Բէօն իրենց գործունէութեանց խարիսխ գործածելով, եւ յուսալով չարս կողմէն բոլորովին պաշարել Ռուսները։ Կարելի չէ սքօղել որ Զինոցիները, Մանարիներուն կողմէ գրգռուած, բուն համակարգիչն մը ցոյց կու տան ճաքոնները հանդէպ։ Ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսնս կարդ հարաւային կողմի ռուսական զօրութեանց առջեւ, բայց անանց ալ կողին չարչը կը դառնան, Ի.-Բէօն իրենց գործունէութեան

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրմինանա իշխանը, որ Մարիէնպատ կը գտնուի, այցելութիւն ստացաւ է Անգլիոյ Թագաւորին։

— Ֆէրմինանա իշխանը գրեց Պուլկարիոյ կրթական նախարարութեան որ իր անդրանիկ զաւակը՝ Պորիս իշխանը պարտաւորիլ քննութիւնը տայ կիսամեայ առաջին դասարանը մտնելու համար, նաեւ երկրորդ զաւակը՝ Բիրիլ իշխանը նախնական վարժարանի քննութիւնը տայ։

ՀՌՈԴՈՍԷՆ կը գրեն թէ Արշիպեղապոսի կղզիներու նահանգին կուսակալ Ապէտին փաշա որ Միտիլի կը գտնուի, մինչեւ ամսոյս վերջը հոն պիտի մնայ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատունը հրաւիրեց կայս. կառավարութիւնը՝ պատուիրակ մը ղրկել, մասնակցելու համար Պէրլինի մէջ գումարուելիք մորթի հիւանդութեանց համաժողովին մասնակցելու համար։

ԿՐԿԻՆ ԲԱՂԴ — Բնիկ Հոդոսցի Ամեանաս Պիւլի որ Դահիրէի մէջ նպաստաւոր մասն է, վիճակահանութենէ մը երկու հազար հինգ հարիւր անգլիական ոսկի չուներ։ Երկու կամ երեք տարուան մէջ երկրորդ անգամն է որ բաղդը կը ժպտի այդ մարդուն։

ՀԱԼԷՊի նոր կուսակալ Քեազիմ պէյ իր պաշտօնատեղին ժամանած ըլլալով, նախորդ կուսակալ Մէհմէտ պէյ համայ ելեր է դէպ ի Կ. Պոլիս։

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ս պառաղինմանց վերաբանութեան մենաշնորհ տրուեցաւ՝ օսմ. երկիրներու մէջ մորթուած անասնոց արիւնները հաւաքելու, գիտական պայմաններու համաձայն չորցնելով տրածելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԳԻ դեսպանատան գործակատար Պ. Պարոթ վաղը Վոռուր պահականաւով Զանկուլտաք պիտի երթայ, զրօսական պաշտօնի համար, եւ յառաջիկայ շաբաթ կամ կիրակի Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ԳԱՐԱՔԷՕՅԻ կամուրջը, օգոստոսի սկիզբէն մինչեւ հոկտեմբերի վերջը, գիշերները ժամ 5ին պիտի բացուի։

ՆԱԻԱՅԻՆ արձակղէն եւ ջրնկիր վաղերու հրամանատար Մէհմէտ փաշա որ հիւանդ էր, ապաքինած է եւ քանի մը օրէն պիտի կրնայ իր պաշտօնին ձեռնարկել։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԻ նոր օրէնքը արտերէնի, հայերէնի, յունարէնի եւ հրեաերէնի թարգմանելու համար Բ. Դուռնէն արտօնութիւն խնդրուած էր։ Բ. Դուռը նկատելով որ տերութեան պաշտօնական լեզուն Թուրքերէն է եւ դրշմաթուղթի նոր օրէնքը նոյն լեզուաւ հրատարակուած է, եւ նկատելով որ ժողովուրդը պարտաւոր է գիտնալ պաշտօնական լեզուն, որոշեց թէ այդ օրէնքը վերագրեալ լեզուներու թարգմանելով հրատարակելը պատշաճ չէ։ Այս որոշումը հաղորդուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ սահմանագլուխին ընդհանուր քննիչ եւ կայս. Թիկնապահ Անմէտ Համի փաշա, երէկ Կ. Պոլսէն մեկնեցաւ Լարիսէի կառաւարմամբ։

ԵՐԿԻՐԱՇԱՐԺ. — Սամսէն կը գրեն թէ Վաթի ու Բարլովոյի չեն ենթարկուեր երկրաշարժէն, սակայն կղզիին միւս տեղերը ո՛չ միայն նիւթական մեծ վնասներու ենթարկուեր են, այլ նաեւ տասնը հինգ հոգի մեռեր են։ Ցնցումները տակաւին կը շարունակեն։

ԹԷՐՄԱՆԷՆ Կ. Պոլսոյ պարբկական դեսպանատուն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ քուլէրան բուսական թութեան է եւ թէ ասկէ առաջ տրուած տեղեկութիւնները չափազանցուած էին, վասն զի հիւանդութեան ամէնէն սաստիկ տեղը օրական երկու-երեք հարիւրէն աւելի դէպք չէ պատահած։ Տանջրինդ որ առաջ առողջապահական պաշտօնեան տեղեկագրեր է որ դանդան տարերէ օրական 20–30էն աւելի մահ չէ պատահած։

ՍԻՍՏՐԻՈՅ կառավարութիւնը հրաւիրեց օսմ. կառավարութիւնը՝ մասնակցելու 1905ին Վիէննայի մէջ գումարուելիք բուսարանութեան համաժողովին։

ՍԷՆ-ԺՕՐԺի հիւանդանոցին մէջ մինչեւ ապրիլ ամսուան վերջը 1722 տղաք ընդունուեր ու դարմանուեր են։ Նաեւ հոն գտնուող բժիշկները 26,369 տղաք քննած են։ Նոյն հիւանդանոցին ի նպաստ անցեալ ձմեռ տրուած պարահանդէսէն 35.085 ղրուշի հասոյթ մը դոյացած է։ Պատրաստուած վիճակագրութեան մը նայելով, նոյն հիւանդանոցը դարմանուած են 515 յոյն տղայ, 324՝ հրեայ, 290՝ իտալցի, 151՝ ռուսերցի, 119՝ հայ, 50՝ ֆրանսացի եւ 2՝ ասպանիացի։

ԹՈՒՆԻՇ ԲԵՐԲԵՐ.— Իզմիրի հելլենական ընդհանուր հիւպատոսը տեղեկագրեց իր կառավարութեան թէ Այսրնի նահանգին մէջ, այս տարի, Թուղի բերքը 16,000 թանս պիտի ըլլայ, անցեալ տարի 20,000 թանս էր, սակայն այս տարուան բերքը տեսակով գերազանց է անցեալ տարիէն։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Եգիպտոսի լրագիրները կ'ըսեն թէ Դահիրէ բնակող Եւրոպացիներուն մէջ, այս տարի, անձնասպանութիւնները չատած են։ Տարւոյս սկիզբէն մինչեւ հիմա տասնը-չորս Եւրոպացիներ վերջ տուեր են իրենց կեանքին։ Պատճառը չքաւորութիւնը չէ, վասն զի ամէնքն ալ բարեկեցիկ դասակարգին կը պատկանին, այլ ուիքին, զոր չտիպանց կը գործածեն այդ տաք կլիմային համար։

ՆԱԻԱՀԱՆԳԻՍՏԻ վերատեսչութեան հաշուակալ Ռիֆաթ էֆ. առջի գիշերը ասունէն մեկնած է եւ անկէ ի վեր երեւան ելած չէ։ Ամէն կողմ խուզարկութիւն կը կատարուի, սակայն դեռ արդիւնք մը ձեռք բերած չէ։

Դ.ՆԱԼԸի ծովի բաղնիքներէն մէկին մէջ կէն մը իր երկու տարեկան աղջկին հետ լողնալէ ետքը երբ կը հագուէր, աղջկին տաքը սոնիւով ծովը ինկաւ. մայրը շտապեցաւ եւ սկսաւ աղաղակել։ Հոն գտնուող տիկին Մ. Կերիթ Մէնէվիշ հագուստով ծովը նետուեցաւ եւ ազատեց աղջկը։

ՊԵՅՐՈՒԶի մէջ, կ'ըսուի Մոնիդոռ, անցեալ ուրբաթ օրը գործեցաւ։ Նոր ամուսնացած մարդ մը կը կասկածէր կնոջմէն թէ ամուսնութենէն առաջ սիրահար մը ունեցած է, որուն հետ յարաբերութիւնները կը շարունակէ։ Այս վերջինը Պէյքոզ գացած էր մայրը տեսնելու։ Ամուսինը զայն սրճարանի մը մէջ տեսնելով, ոչնչան զայրացաւ որ իսկոյն ատրճանակ եւ իր կնոջ կոկորդը կտրեց։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։

ՍԹԷՆԻԱՆԻ մէջ առջի գիշերը պատահած հրդեհին տասն հինգ սենեակներ խան մը ալ այրեցաւ։

Տես չորրորդ երես Բարմէլ Օրիանթալի գէնիի եւ գոնեաքի ծանուցումը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մանչէսթրէն՝ ստոյգ աղբիւրէ հասած նամակէ մը կը տեղեկանանք թէ Եւրոպայի Հայոց Առաջնորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Իւթիւճեան հիւանդութեան պատճառաւ իր հրաժարականը ղրկեր է Ս. Հայրապետին՝ Էջմիածին։

—Հանգուցեալ Տիգրան փաշայի մարմինը, որ Ֆրանսայի մէջ զմռսուելով Եգիպտոս փոխադրուած է, այսօր Ալեքսանդրիա կը հասնի, ուրկէ Դահիրէ պիտի տարուի՝ յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարուելու համար։ Թաղումը պիտի կատարուի Մարմնոյի գերեզմանատունը եւ հանգուցեալին մարմինը պիտի ամփոփուի իր կնոջ գերեզմանին քով։

— Եգիպտոսէն կը ծանուցանեն նաեւ թէ Զարեհ պէյ Սըվազլը անցեալ շաբաթ լանարծամահ եղեր է Ալեքսանդրիա, իր ընակարանին մէջ։ Հանգուցեալը ամբարի էր եւ իբր 50 տարեկան. կարեւոր դիրք ու պաշտօն ունէր Եգիպտոսի մէջ եւ քանիցս պատուաւոր էր Բարձ. Խափվէն։ Աղեքսանդրիոյ եկեղեցւոյն Հոգաբարձութեան ամէնէն գործօն անդամներէն մէկն էր Զարեհ պէյ Սըվազլը եւ միանգամայն առատաձեռն տուչ։ Ցաւակցութիւնը կատարուեր է անցեալ չորեքշաբթի, հանդիսաւոր կերպով։

—Երուսաղէմի Ս. Յակոբեանց մարմնական տկարութիւնը կը շարունակէ, սակայն բժիշկները՝ Ն. Ցրբաշնեանեան ու ռուսական վիճակին սպասնացող որ եւ է վտանգ չեն տեսներ բարեբաղդաբար։ Կարգ մը զգուշական ու առողջապահիկ միջոցներ յանձնարարած են, որոնց գործադրութեամբը կը ուսան թէ բոլորովին պիտի ապաքինի ծերունազարդ Պատրիարքը։

—Փաստաբիւղի եկեղեցւոյ լուսաբարին արդեն, Մելքոն Գալֆասեան, Մարսիլիոյ մէջ ժամանակ մը դեղագործի մը քով ծառայելէ ետքը, Բարեղ կ'երթայ եւ իր ուսումնութեանը ու աշխատասիրութեանը շնորհիւ կը յաջողի մտնել Դեղագործական վարժարանը որուն, չրջանաւարտելով Ա. կարգի դեղագործի վկայական ստացեր է այսօրերս։

—Դամգաբաւի չորս թաղերու Աղքատ խնամին Տօրէն Խորհուրդը վերակազմուեր է հետեւեալ կերպով։

Տ. Գէորգ քահ. Պագալեան, եւ Տեարք Արամ Գալայճեան, Միսաք Սարեան, Լեւոն Փափազեան, Միրզան Փէչտիմալճեան, Յովհաննէս Սինանեան, Պետրոս Մանիկեան, Սարգիս Զիլէքճեան, Սիմոն Գաղանճեան։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս նշորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ ապրիլ ամսոյ մէջ հաւաքեալ նուիրատուութիւնները եղած են։

Վսեմ. Տեարք. Մ. եւ Ա. Ունճեան էֆէնտիք՝ 1350 ղրշ., Դանիայի եկեղեցւոյ մէջ չրջագայած պնակի հասոյթ՝ 454 ղրշ., Սիմոն էֆ. Անանեան Եգիպտոս՝ 380 ղրշ., Եդուարդ էֆ. Գարակէօզեանի առանին գանձանակէն՝ 229.75 ղրշ., Գրիգոր էֆ. Մագուլեան մասաղագին՝ 216 ղրշ., Տօքդ. Խնդիրեան էֆ. ապրիլ ամսեան 216 ղրշ., Պիղտի Ս. Դէորգ եկեղեցւոյ պնակի հասոյթ՝ 200 ղրշ., Գոնիայի եկեղեցւոյ գանձանակի հասոյթ՝ 194 ղրշ., Տիկին Գայիանէ Ղազարեանի գանձանակէն ի Սէլանիկ՝ 162 ղրշ., Տիկին Արուսեակ Տէր Աբրահամեան՝ 120 ղրշ., Բարեպաշտաւի Տիկին մը ըստ իր ուխտի 108 ղրշ., Համի Մանեան էֆ. Զատիկեան ի Սէլիզոյ՝ 108 ղրշ., Կարապետ էֆ. Դանիկեան ի Պարիզակ, վասն ծախսից կիրակամատի Մէն. Մերկեր Գուստիկեանի՝ 108 ղրշ., Յարութիւն էֆ. Սամանճեան՝ 100 ղրշ., Տօքդ. Պետրոս էֆ. Ամիրեան ի Հալեպայ 95 ղրշ., Բարեղ էֆ. Բիւրքճիպաշեանի առանին գանձանակէն 92 ղրշ., Պետրոս էֆ. Շիթոյեան մասաղագին՝ 60 ղրշ., Մարգոս Ասլանեան ապարանի եւ կազմատան գործաւորաց գանձանակէն՝ 57 ղրշ., Դանիկ էֆ. Վ. Դարամանեան, թէ՛ իւր եւ թէ՛ իւր եղբօր ապաքինման առթիւ՝ 54 ղրշ., Սեղբոս էֆ. Պիւքիւճեան՝ 40 ղրշ., Գոզմա էֆ. Եորան՝ 20 ղրշ. Գոզմի էֆ. Սէրմէթաքին ձեռամբ Ց. Կարագեան եղբարց՝ 20 ղրշ.ը, Մանուկ էֆ. Միքայէլեան Աբրահամեան՝ 20 ղրշ., Տիկին Հէրիքա Մինասեան՝ 20 ղրշ., Սարգիս էֆ. Սարգիսեան՝ 20 ղրշ., բարեսէր Ոմն՝ 20 ղրշ., Կարապետ էֆ. Ղազարեանի առաջնին գանձանակէն ի Սէլանիկ՝ 17ու կէս ղրշ., Ս. Զատիկի ուխտին առթիւ երկու բարեսէր ազգայինք ըստ իւրեանց բարի սովորութեան, Պանչէ Գ. քուրպալրգ Բազարի եւ այլ տեղանուանէրէ 1283 ղրշ., հանգանակելով 4 պարկ (269 քգ.) ամառ եւ երկու պարկ (133ու կէս քգ.) բրինձ նուիրած են, որս մասնակցողներն են. Տեարք՝ Յակոբ Սիամպոլլեան՝ 216 ղրշ., Բարսեղ Սիամպոլլեան՝ 120 ղրշ., Յակոբ Այնեան՝ 100 ղրշ., Գ. Մարգարեան եւ Ն. Գաբրիէլեան՝ 100 ղրշ., Ս. Թ. 60 ղրուշ, Մեսրոպ Իսպէրեան՝ 60 ղրուշ, Մանուկ Նարլեան՝ 54, Գ. Պօղոսեան եւ Յ. Գալոլեան՝ 54, Մարտիրոս Լաւ Քրֆեան՝ 40, Ռուբէն Էպէեան՝ 40, Բարեղ Գալբաքճեան՝ 27, Յարութիւն Թրնաքեան 27, Առաքել Ալանեան 20, Սեդրակ Մալըճեան 20, Մ. Յովհաննէս Պ. Սիլեան 20, Սատուր Բ. Էքմէքճեան 20, Մարիմ Աւագեան 20, Յակոբ Զամպաքճեան 20. Գաբրիէլ Շամլեան 20 Գալուստ Նախիքեան 20, Յ. Թէրլեմէզեան 20 Գ. Դերձակեան՝ 20. Թէրզիպաշեան, Տէր Պողոսեան՝20. Կարապետ Տօսագեան՝ 20, Միսակ Տապանեան՝ 20, Եղբարք Ճէնեանեան՝ 20. Նլան Պէշճէճեան եւ Կիւլպէսէր Պէրպէրեան՝ 20, Յակոբ Սարգիսեան՝ 20, Մարգար Հովսեան 20. Յակոբ Գօճապէշճեան 10, Կարապետ Պողոսեան 10 Յովհաննէս Եաղմանեան 10. Ոմն 10 Կարապետ Տէր Գէորգեան 5 ղրշ.։

Ապրիլ ամսոյ սիկսած Քարի հասոյթն է 2450 ղրշ.։ Բարեղ էֆ. Ս. Մանուկեան ըստ իր բարի սովորութեան այս տարի եւս Ս. Զատկի առթիւ 40 քգ. չkorկի նուիրած է ի միասակ իր ողբացեալ կողակցին տիկին Անանիկ Բ. Մանուկեանի։ Դէորգ էֆ. Թարգմանեան 6 քգ. չkorկի, Մանուկ էֆ. Զարեանկ եան 4 քգ. չkorկի, Գառնիկ էֆ. Սարգիսոֆ աղջկանց որբանոցին համար 1 հատ պատի ժամացոյց։

Տիկին Մաքրուհի Իրրանսեան՝ 50 հատ ուրնի գաւաթ, Տօքթ. Գաբրիել պէյ Թաշճեան՝ 1 հարթ, Սեպուհ էֆ. Ալեանաքեան, 50 հատ Ֆեսի բիւսկիւլ, Մըսեան էֆ. Ռանեան՝ 1 հատ ապակի կոմբիլ, Բարեսէր տիկին մը 100 արտ ձէթ։

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութիւն կը յայտնէ առատաձեռի Վ. Թաշճեան էֆէնտիի, որ իր բարի սովորութեան համաձայն, տարիլ ամսոյ մէջ այցելելով անձնուիրաբար դարմանած է պատսպարելոց տկարները։

Նոյնպէս հետեւեալ սակաւիկ արհեստաւորք իրենց բարի սովորութեան համաձայն, այցելելով Հիւանդանոցս անձնուիրաբար ծառայած եւ տանուած են բոլոր պատսպարելիները եւ որք են՝ Թափգարաւէն Դարեղեին տղա Թոգաթիեան, Պալաթէն Դէորգ տղա Թափճեան, Պանչիգարաւէն Ներսէս տղա Տ. Յարութիւնեան, Սեփան տղա Թափճեան, Պալի Բաշլէն Արմենակ տղա, Գումգարաւէն Նիքօլի տղա, Եանի Աղաճան տղա, Մահմատ փաշալէն Պետրոս տղա Յովհաննէսեան, Բերայէն Գառնիկ տղա Յ. Բիլէրճեան, Սամաթիայէն Համբար տղա Հաւէպեան, Համբար տղա Յարութիւնեան։

(Հոգաբարձութիւն)

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ԲԱՆԿԱԼՔԻ 48ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանս վերսին կը բացուի 1/14 սեպտ. 1904։

Վարժարանս ունի ազգի երկրորդական դպրոցներու (école secondaire moderne, Realschule) Ծրագիրը՝ միջավայրիս պահանջը յարմարցնած։

ԼԵԶՈՒՆԵՐ. —Հայերէն, Թուրքերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Անգլիերէն։

Գիտութիւններ.—Ուսողական, բնագիտական, բնաբանական, պատմական. (կ'ուսանուի. Գաղղ. եւ Գերմ. լեզուներով)։

Աւելորդական Աշխարհագր. Թուաբան. Թղթակցութիւն (Գերմ. Գաղղ. Անգլիերէն)։

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ. —Նէրքին եւ արտաքին 20 ուսուցիչներ պիտի դասաւանեն։

Նորմաւոր աշակերտաց ընդունելութիւն Օգոստ. 16էն կը սկսի։

Վ.ԱՐԻՒԶ

Հ. ԳԱԲՐԻԷԼ Ծ. Վ. ՄԷՆԷՎԻՇԵԱՆ

39 2–20

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՋՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԼ)

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՅԱՐԱԿՈՒՄԸ

Զի-ֆոն, 15 օգոստոս. — Ռիւթէր կ'ըսէ թէ, արժանահաւատ աղբիւրէ առնուած հեռագրի մը նայելով, Բորթ-Արթուրի դէմ ընդհանուր յարձակումը սկսեր է այսօր առաւօտեան ժամ 4ին։

—Զինկթաուէն առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սեզարեվիչ զրահաւորէն զատ նոյն նաւատնգիստը կը գտնուէին ռուսական երեք թորփիլոռալածներ, որոնց երկուքը թեթեւապէս վնասուած են։

—Զրոյցի մը նայելով որ տակաւին հաստատուած չէ, ռուսական Նովիք յածաւորակը ընկղմեր է Զինկթաուէն քարտէսի մոտ հեռուն։

ԹՈՒՐԻՈ.— Ճարտնական ընդարձակ տեղեկագիր մը, ռուսական Ռիւչիրիկի թորփիլանաւին գրաւումը վրայ, կ'ըսէ թէ այդ նաւին զէնքերը եւ կազմածները տակաւին հանուած չէին, երբ Ճարտնները նաւահանգիստ մտան։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Ալեքսիէվ ծովակալը օգոստոս 13 թուականով հեռաւեալը կը հեռագրէ Նիքոլա կայսեր.— «Օգոստոս 8էն 9ի գիշերը Ճարտնները, մեծ զօրութեամբ, յարձակեցան Թաքուչանի եւ Լիաօչէնի լեռներուն վրայ։ Այդ գիշերները գրաւեցէ ետքը Ճարտնները ալեւս չյառաջացան։ Օգոստոս 9էն 10ի գիշերը նոր յարձակում մը կատարեցին պաշտպանութեան գիծին ամբողջ ճակատն դէմ։ Գիլի լեռնէն սկսելով մինչեւ Թաքուչան, բայց ամէն կողմէ եռ մղուեցան։ Բերդն իսկ կը ռմբակոծուի չորս օրէ ի վեր, (Ալեքսիէվ ծովակալը օգոստոս 11ի իր տեղեկագրին մէջ արդէն ըսած էր որ խոյր Թեղտ օրեր չորս օրէ ի վեր կը ռմբակոծեն Բորթ-Արթուրը Ծ. Փ.)։

— Ռէչէլաքովսքի տեղակալը, հրամանատար ռուսական Ռիչիրիկի թորփիլանաւին, այդ գործին ծանօթ մանրամասնութիւնները հաղորդելով Նիքոլա կայսեր. կը յայտնէ թէ նաւազները կրցան ազատիլ, թէ վեց հոգի վիրաւորուած ենք, որոնց մէջ է ինքը, հրամանատարը, ծանրապէս, եւ Բեդրով անուն սպայ մը։ Այս վերջին ը ո ղած էր ընդդիմանալ ճարտնական դրօշին պարզուելուն։

— Պիրուվիա Վիքսոմասքի կ'ըսէ թէ ճարտնի կայսրը հրամայեր է անպատճառ գրաւել Բորթ-Արթուրը, նոյն իսկ եթէ Մանչուրիոյ զինուորական գործողութիւնները դադրեցնել եւ Բորթ փոխադրել հարկ ըլլայ։ Ռուս թերթը կը յայտնէ թէ Մանչուրիոյ զինուորական գործողութիւնները կեցած են յորդանոս անձրեւներու հետեւանքով։

ԹՈՒՐԻՈ (Պաշտօնական). - Բամիսուրա ծովակալը երեկ առաւ Զուլիմայի հիւսիսային կողմը իր եւ Վլատիվոսթոքի նաւարանի միջեւ կատարուած նաւամարտի վրայ տրուած իր տեղեկագրին մէջ կը յայտնէ թէ ճարտնները բուն կորուստը կարեւոր չէ։

Լի Օ-ենկ. Ռիւթէր կը հաստատէ այն լուրը թէ ճարտնները Մանչուրիոյ բանակին զինուորներ կ'առնեն Բորթ-Արթուր զրկելու համար։

— Հայ-Զէնկէն երբ ռուս զինուորները կը նահանջէին, ռուսական բանակին ընկերացող օտար զինուորական կցորդները ճարտներուն կրակին ենթարկուեր են, սակայն անոնց մէջ ոչ օր վիրաւորուեր է։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Կայսրութիւնն եւ նորանին Զարեւիչին առողջութիւն վիճակը գոհացուցիչ է։ Զարեւիչը պէտ կարգուեցաւ ֆիզիկական պահակներու 51րդ գունդին եւ աւելեան Սիպերիոյ ազատական գունդերու 12րդ գունդին, որոնց երկուքն ալ ասկէ վերջը Զարեւիչին անունը պիտի կրեն։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՐՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 15 օգոստոս.—Ստոյգ աղբիւրէ առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բորթ-Արթուրի յարձակումը առջի գիշերը ժամ 4ին սկսեր է. մանրամասնութիւն չկայ։

— Ճարտնները Լիւթէր կղզիները տարին ռուսական Ռիչիրիկի թորփիլանաւը։

— Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ ճարտնները վեց հարիւր հոգի ազատեր են ռուսական Ռուրիք յածաւորակին նաւազներէն։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.—Կը հաստատի թէ ամսոյս վերջը Բուրթաթքին զօրավարը 400,000 զինուոր պիտի ունենայ։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ՃԱՐՈՒՆՆԵՐԸ ԵՏ ՄՂՈՒԱԾ

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.—ՇԹՕսէլ զօրավարը կը հեռագրէ թէ ճարտնները յարձակումը բոլորովին եռ մղուեր է։ Առագին կորուստ կայ։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ՆԱՒԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

ԹՈԿՕ ԾՈՎԱԿԱԼԻՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 13 օգոստոս. — Թոկօ ծովակալը, այսօր, սա տեղեկագիրը ղրկեց.

«Օգոստոս 10ին մեր նաւատորմը կուկանրոքի առջեւ յարձակեցաւ ռուսական նաւատորմին վրայ։ Ռուսերը փոքրձեցին Բորթ-Արթուրէն դուրս ելլելով դէպ ի հարաւ երթալ։ Դէպ ի արեւելք հալածեցինք զայն։ Այդ միջոցին բուռն ճակատամարտ մը սկսելով մինչեւ իրիկուն տեւեց։ Ճակատամարտին վերջերը ռուսական նաւատորմին կրակը սկսաւ։ Ասքոլտ ու Նովիք եւ բազմաթիւ թորփիլոռալածներ դէպ ի հարաւ բաշուեցան. միւսներն ալ ետ դառնալով Բորթ-Արթուր վերադարձան։ Շատ մը ազատարարի գործներ եւ ուրիշ ատրակներ գտանք որոնք Սեզարեվիչ զրահաւորին կը պատկանէին և ծովին երեսը կը տատանէին։ Թէեւ չկրցանք տեղեկութիւն ստանալ յարձակումին մասնակցող թորփիլոռալածներու եւ թորփիլանաւերու մասին, սակայն հաւանական է որ Նովիք, Սեզարեվիչ ու Բայլասա զրահաւորներէն զատ, միւսներուն ամէնքն ալ Բորթ-Արթուր վերադարձած են։ Կորուստս չատ չէ, նաեւ պատերազմի համար մեր այժմ ալ չէ ակնարկած։»

ԲԱՐԻԶ.— Ուսուցչկնքներու ճարտնական դեսպանատունը վիճակագրութիւն մը հրատարակեց. որով, Բորթ-Արթուրէն զատ, միւս տեղերը մարտ 28էն օգոստոս 1, ճարտնի բանակին ամբողջ կորուստն է 12,055 վիրաւոր ու մեռած։ Առանցմէ զատ 4066 հոգի անհետացած են, որոնց ինչ ըլլալը յայտնի չէ։

ՂԱԼԱՔԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՑՈՒՄ 3 Օգոստոս

Օսմ. Գանգիտէ Միացեալ	Ֆ. Ֆ. 93	37
Բէսմէլիի Եզեկիաթուզի	Ֆր. 120	50
Ներքէթի Խալիթէ	29	—
Օսմանիէ	—	—
Ռէժի	—	—
Օսմ. Գանցա	—	—
Ցունական պանքա	426	—
Տէրքոզ	245	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	4	20
Թրամուէյ բաժնեթուղթ	6	—
» ժուքասու	2	—
» պարտաթուղթ	492	—
Փարսի Գ. Պոլսոյ	512	—
Թրանսվալ	27	—
Քրէտի Ֆոնսիէ էմիրիսէն Ա	391	—
» » » Բ	365	50
Լավրիսա	50	50
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ	11	80
» պարտաթուղթ «	522	50

ՓՈՆԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ. —	—
» » » չէք	» 169	15
Բարլին » »	Ֆր. 23	10
» » » չէք	» —	—
Գէնիկա տնտոկոս չէք	մարկ 15	73
Վիէննա չէք	Ֆիորի. 91	91

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանկոց	Ղրշ. 37	04
Անգլիական ոսկի	» 109	32
Բալ էմբէրիալ	» 33	20
Քրիմից	» 51	08
Մէճիտիէ ազտան	» 105	02
Մէճիտիէ	» —	—
Բուպի Զրոշոդրամ	0. 0. 3	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 15 Օգոստոս

Անգլիական Գոնսոլիտէ	93	50
Միացեալ պարտք { բաց.	85	—
Միացեալ պարտք { զոց.	84	87
Օսմանեան Պանքա	12	63
Ռուսական 1888-189)	91	50
Հելլենական 5 %	45	—
» Մոնոբոլ	46	50
Գուլկարական 1892	92	—
Էմիրսիէն եունէֆիէ	105	—
Ճարտնական %	—	—
Թրանսվալ	3	75
Շարթուէտ	1	43
Գոխանակագիր	25	36 1/4

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԷՐԹԷՊԱՆԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 16, ԻԶԶԷԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆԻՆ ՔՈՎ, ԿԱԼԱԹԱ

Յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ ասոյն վաճառատունը կը ծախէ Պուրիւսլի գորգեր, Թիւրէ ընտիր վարագոյրներ, այլ եւ այլ տեսակ քօնդիշներ, կարասիներու յարդարման յատուկ կերպասներ՝ բամպակէ, բուրդէ, մետաքսէ, նաեւ հայելիներ, քօնսոլներ, պիֆֆներ, մահճակալներ, աթոռներ, նկարներ, պատի ժամացոյցներ, եւն.։ Բոլոր այս ապրանքները կը ծախուին շատ չափաւոր պայմաններով։ Վաճառատունը իր յաճախորդներուն արամադրութեան տակ կը դնէ տալտի, ննջասենեակի եւ ճաշասենեակի ամբողջական կարասիներ։ Օթոցգործ ծանթեան առաջնակարգ տուներ վարած օթոցգործ մը պատրաստ կը գտնուի վաճառատան մէջ, կարասիներու յարդարման աշխատութիւններ կատարելու համար։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐ

29 ՀԱՍՏԱՏ ԳԻՆԵՐ 16–50

ԻԻՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲՍԻԼ 1828-1929 ԻՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻՔ 1828-1829ԻՆ

Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1903ի վերջը հատուցեալ վնասներ	284	Միլիոն Ֆրանք
1903ին գանձուած ապահովագին	25	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	119	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	22	Միլիառ »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1903ի վերջը հատուցեալ վնասներ	130	Միլիոն Ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	278	»
Դրամագլուխ և պահեստ	161 1/2	» »
1903ին գանձուած ապահովագին	22	» »

Որ ընթացիկ ապահովագրութիւնց գումարին հետ կը համեմատի 100ին 60 —ինչ որ «Իւնիօն»ի ապահովագրելու կ'ընծայէ հսկայ եռաշխատութիւն մը ՈՐՈՒՆ ՆՄԱՆԸ ԿԱՐԵԼԻ ՉԷ ԳՏՆԵԼ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՂ ՈՒՐԻՇ Ո ԵՒ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔՈՒ.

Արեւելքի համար մասնաւոր սակացոյց գեղեցիկ գիներով։ Նպատակաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛Չ Է ընկերութիւն պայմանները։ Շահաբաժիններու. տարեւոր տարի անմիջական վճարում, որով «Իւնիօն»ի ապահովագրուողք ՁԵՐԾ են այն վնասներէն և յուսախաբութիւններէն, որոնց կ'ենթարկուին միշտ այն անձիք, որ Շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՕԳՈՒՏ և ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան գրասենեակն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱՆ ՊԱՆԲԱՆ

27 Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնութիւն 7–50

Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Պետ կենաց ճիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ–ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բասաժ Քաթրճը Օղլու։

Մասնաճիւղ՝ Ղալաթիա Ինայէթ խան. Գործակալութիւնք Թուրքիոյ

ԲՍԵՌ ՇՔԱՆԳԻՐԱՄ, ԹԱՐԻՋ 1900

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՖԱՌԼԵՍՏԻՆ) *մեծ մատաններէն*

Վարուելիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարեալուծումը

1903 յունուար 2-ինար այցելելով Քարմէլ Օրիանթալի մատանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 լիտր։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ լիտրերէն 24 նմոյշ առինք որոնց ստորագրութիւնը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ՀՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյ գիտութեանց ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՑՈՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան [քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՒԻ, Ս. Բեռներսպուրգի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օաէսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարուելուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց։ ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՔԱՐԱՓԷՐ, ՍԻՊԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

9 Էքիմէքին եւ խցանի խաբեբաներուն վասն զգաստանալու զգուշացնելու գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը 18 - 50

ՍԻՐՈՊ ՏԸ ՌԷՖՈՐ ԻՕՏԷ
ԿԱՊԻՄՈ ԵՒ ԸՆԵԼ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրոպ Անթիսքոբուտիքիթի և Մօռաթի ձկան իւղին տեղ ալբականութեան, ժժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փչտիկներուն դէմ. ինչպէս նաեւ վիզի գնտիկները հաբելու. և ախորժակը բանալու համար։ Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց և բոլոր դեղարանաց մէջ A.

ԲԱԹ ՏԸ ՆԱՖԷ ՏԷԼԱՆԿՐԸՆԻԷ

PATE DE NAFÉ
DELANGRENIER

Շատ ախորժելի չաքարանատ մըն է ընդդէմ կուրծքի հիւանդութեանց։ Բարիզի Ֆաքիւլթէին ու հիւանդանոցներու 40է աւելի բժիշկներուն կողմէ հոչակուած է իբր չատ ազդեցիկ դեղ մը ընդդէմ ՀԱԶԻ, ՑՕՂԱՑԱՒԻ ու ՊՐՈՆՇԻՔԻ։

Տելանկրընիէ մարքան պահանջել։

Կը գտնուի ամէն դեղարաններու մէջ։ 18 - 30

ՄԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողական մը եթէ պէտք ունիս և կը փափաքիս տասնամեայ նեղութիւնդ ամենիկական ազդեցութեամբ, թողէ ետնէն նման չգոյութիւնդ ի բոլորովին դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կնոջ են, եւ փորձիր դիմել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական ադիւրանքն է Բարձրագոյն դրութեամբ զատուած յատակ իւրաքանչիւր գիւղ։ Ադիւրանքն անմիական։ ՎԻԼԼԱԿԱԳՐԱՆ ուրիշ ոչ մի ոչ ոչ ոչ